

Projecte Educatiu de Centre
IES Tretzevents Waldorf-Steiner
La Floresta
Sant Cugat del Vallès

Lliures en el pensar
Creatius en el fer
Solidaris vers el món

1. LA PEDAGOGIA WALDORF, FONAMENT DE TRETZEVENTS.....	3
2. HISTÒRIA DE L'ESCOLA.....	5
3. CARACTERÍSTIQUES PEDAGÒGIQUES.....	7
4. L'ESTRUCTURA DEL TEMPS A L'AULA I DE LES ASSIGNATURES.....	9
5. TREBALL I APRENENTATGE EN XARXA.....	12
6. PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE.....	14
7. VIATGE DE FINAL DE CURS.....	15
8. OBJECTIUS GENERALS.....	16
9. HORARI DE CLASSES, PERÍODES PRINCIPALS I ARTÍSTICS.....	18

1. LA PEDAGOGIA WALDORF, FONAMENT DE TRETZEVENTS

La concepció de l'ésser humà que subjau en l'antropologia de Rudolf Steiner és la d'un ésser humà que recorre un camí evolutiu a diferents nivells: físic, anímic i espiritual. Un camí que busca desenvolupar la pròpia individualitat en una societat que contínuament tendeix a dissoldre els trets individuals propis. El desenvolupament harmònic entre les parts constituents de l'ésser humà comencen des del naixement, essent fonamentals els tres primers septennis, períodes al llarg dels quals es desenvolupen les forces creadores i formatives de l'ésser humà. En aquest context, el paper del mestre de l'escola és com el de l'artista que permet que s'expressin les potències intrínseques de la matèria, de la qual sorgirà l'obra d'art.

La Pedagogia Waldorf ofereix una alternativa capaç de plantejar un model d'ésser humà lliure, creatiu i solidari, qualificat per adaptar-se als canvis sense sobresalts. El seu objectiu és el d'ajudar el jove a desenvolupar-se de manera harmoniosa en tots els aspectes de la seva personalitat.

És per aquesta raó que totes les matèries estan orientades a estimular les capacitats intel·lectuals, emocionals i físiques de forma rítmica i equilibrada. Una de les principals característiques és el lloc que donem a l'experiència en aquest procés d'aprenentatge, buscant tothora que els alumnes aprenguin a aprendre de la vida mateixa.

Prenent, doncs, l'experiència com a punt de partida, s'assoleix el nivell intel·lectual adequat i propi de cada nivell evolutiu. Mitjançant el treball constant i conscient del judici autònom i de la voluntat ferma, aquests joves podran dur a terme, com a adults, projectes de transformació positiva en el món. Tot això és possible si l'adult ha aconseguit desenvolupar de manera equilibrada el seu món emotiu.

Projecte Educatiu de Centre

Avui en dia és més necessari que mai que les persones arribin a la fase adulta amb confiança amb si mateixos, amb un alt grau de creativitat i amb un gran sentit de la solidaritat i el treball cooperatiu. La pedagogia Waldorf pretén educar éssers humans lliures, que siguin capaços de dibuixar un propòsit i una direcció a les seves vides des de la seva pròpia individualitat.

La pedagogia Waldorf és de referència a països com Finlàndia, Estats Units o Alemanya. La UNESCO la reconeix com una pedagogia que posa l'ésser humà al centre i que està experimentant un creixement exponencial arreu del món.

2. HISTÒRIA DE L'ESCOLA

La manca de valors de la nostra societat és una preocupació de primer ordre per a moltes persones que veuen com una solució el fet de donar un contingut de qualitat a l'educació i formació dels nostres joves, que seran els que orientin i donin sentit a la societat en els propers anys.

Alguns enfocaments metodològics actuals i els diversos plans d'estudi no incideixen en l'essència del problema, sinó que produeixen una educació que forma generacions de joves cada vegada més especialitzats i per tant més incapaços d'afrontar els reptes que ens presenta un món de creixent complexitat i de continus canvis.

La millor aposta per un futur prometedor que una societat avançada pot realitzar és promoure centres educatius lliures per a la formació integral d'infants i joves. Una educació que els desperti el sentit profund de la participació i la responsabilitat social. Formant éssers humans plenament desenvolupats com a individus, que aportin creativitat en la seva vida familiar, en el seu entorn laboral i siguin partícips i responsables en una comunitat d'individus.

L'escola Tretzevents sorgeix com a resposta directa a aquesta necessitat. Fou una iniciativa de mares, pares, educadors i educadores, tots compromesos amb el futur de la nostra societat.

Tretzevents va néixer l'any 2011 acompanyant un grup de 12 nois i noies d'entre 12 i 13 anys. Neix, doncs, amb l'impuls de ser una escola de secundària, constituïda com una Associació No Lucrativa. L'escola va anar creixent, tot buscant on arrelar-se, buscant un espai físic i la forma legal d'homologar-se per tal d'estar presents a la societat.

Projecte Educatiu de Centre

El desembre del 2014 es va aconseguir l'homologació, com a escola privada, en un moment en què hi havia 60 alumnes repartits entre 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO, després d'un treball intens de preparació del terreny i de les instal·lacions, que es troben a la Floresta. Compartim el terreny amb el Club Esportiu de Frontó de La Floresta. Així, un mateix espai passa de ser un institut als matins a un club on se juga a frontó per les tardes. La idea de compartir l'espai respon al nostre desig de treballar en xarxa i de bastir ponts de col·laboració amb agents del territori.

Podríem dir que si el nivell d'una societat ve determinat pel nivell dels seus ciutadans en tots els aspectes del seu desenvolupament integral, el gran repte pendent amb el qual ens enfrontem és el de l'educació dels infants i joves. El moment ens emplaça a comprometre'ns amb el destí de la nostra societat i l'escola Tretzevents és una resposta directa a aquest repte ineludible.

3. CARACTERÍSTIQUES PEDAGÒGIQUES

La Pedagogia Waldorf és un moviment pedagògic les bases metodològiques i didàctiques del qual parteixen d'un continu estudi per part del professorat de la naturalesa humana, concretant-se en un pla de estudis complet en el qual es barregen harmònicament les activitats intel·lectuals, artístiques i pràctiques, com a instruments per potenciar les fases evolutives i afavorir les capacitats genuïnes de cada alumne.

El mestre de l'escola Tretzevents imparteix les matèries d'estudi de manera que s'estimuli l'intel·lecte, els sentiments i la voluntat del seu alumnat. Es tracta que, a banda d'adquirir coneixements, el jove desenvolupi una vivència justa de la disciplina que es transformarà en autoeducació; de l'autoritat que es transformarà en creativitat social; i del sentit crític que es transformarà en una correcta avaluació moral dels procediments.

Els nostres alumnes treballen sempre amb uns quaderns en blanc que els proporciona el mestre de cada assignatura i període d'estudi. Ells van omplint els seus propis quaderns de treball després d'escoltar, observar, posar en pràctica, comprovar, experimentar i il·lustrar. Així, cada quadern té el segell genuí de cada alumne, fet pel qual a l'escola no hi tenen cabuda els llibres de text, ni de paper ni digitals.

El treball a classe contempla i acull la individualitat i potencia les destreses i capacitats de cadascun dels nostres alumnes. En aquest sentit, oferim activitats individuals, de grup, orals, escrites, d'observació, de deducció, de repetició, artístiques, de moviment, etc., que permeten al mestre copsar en quina àrea brilla cada noi i cada noia, què l'encén i què l'apaga. Aquesta escolta i acompanyament de la individualitat és clau a la nostra escola perquè creiem que cadascú de nosaltres aporta quelcom diferent i nou al món.

Projecte Educatiu de Centre

Els criteris d'avaluació miren, també, de respectar el procés evolutiu i les capacitats dels nostres alumnes. Avaluem el ritme, la implicació i la responsabilitat amb el treball que es fa a l'aula; l'actitud vers les propostes de treball, vers els companys i vers els mestres; la qualitat del treball escrit al quadern; i realitzem diverses activitats avaluadores que ens permeten mesurar l'aprenentatge assolit i les competències adquirides.

Posem en pràctica, doncs, l'avaluació per competències, que es focalitza en la distància entre el punt de partida de l'alumne i el punt d'arribada desitjat. Aquesta distància pot ser escurçada si el mestre i l'alumne comparteixen els objectius d'aprenentatge i els criteris d'avaluació, si es formulen bones preguntes i si existeix un feedback efectiu. L'aprenentatge és més efectiu quan els alumnes:

- Entenen clarament allò que s'espera que aprenguin.
- Reben un feedback en relació amb la qualitat esperada del seu treball i com millorar-lo.
- S'involucren en les tasques escolars: prenen decisions dels passos a seguir, són conscients dels seus errors i aprenen a autoregular-se.

4. L'ESTRUCTURA DEL TEMPS A L'AULA I DE LES ASSIGNATURES

La distribució, seqüències i ritmes que la Pedagogia Waldorf introdueix en el currículum escolar respon a criteris antropològics i vitals del procés d'aprenentatge i desenvolupament sa en l'infant o jove.

La importància dels processos rítmics en l'aprenentatge i la seva acció equilibradora es concreten en diversos nivells: els ritmes diaris (amb seqüències de concentració i expansió o també anomenades d'inspiració i expiració); l'ensenyament de matèries per cicles o blocs lectius; i els ritmes setmanals de les disciplines artístiques, les assignatures de moviment, les llengües i les matemàtiques.

L'estructura d'un dia escolar a Tretzevents es realitza buscant un entroncament orgànic amb els processos biorítmics del noi/a. En la mesura que als matins els joves tenen més facilitat per a l'activitat del pensar, la jornada escolar comença amb matèries que precisen d'una major concentració intel·lectual i, per tant, de caràcter més teòric. Així, les dues primers hores del matí estan ocupades per la Classe Principal, en la qual es presenta a l'alumnat en cicles de diverses setmanes la mateixa assignatura que va canviant i retornant posteriorment. És el que nosaltres anomenem Període Principal: és a dir, un període de tres setmanes (15 dies lectius) d'estudi d'una mateixa matèria: Física, Matemàtiques, Biologia, Astronomia, Història, Geologia, Geografia, etc.

L'estudi teòric en blocs de tres setmanes respon a un ritme de vivència-somni-recordació. Cada dia, calibrant el coneixement previ del grup classe, el mestre presenta nous conceptes i nous continguts, que l'alumne vivenciarà, entendre i practicarà a classe. Al llarg del dia, el jove oblidarà uns conceptes i

Projecte Educatiu de Centre

en recordarà uns altres, fet pel qual el mestre començarà sempre la classe principal demanant als alumnes que facin una recordació del que van estudiar a la classe anterior. Entre el que recorden tots podran reconstruir en pocs minuts els conceptes treballats. A partir d'aquí, el mestre podrà introduir conceptes nous.

Cal tenir present que perquè els coneixements es transformin en capacitats, la son, unit al recordar i al redescobrir allò dormit, permet reconstruir els conceptes, lleis o arquetips de forma conscient. Fins i tot allò que en un primer moment no ha estat comprès, pot esdevenir en el record fàcil i evident.

Les possibilitats que permet aquesta forma de treballar són evidents:

- Permet activar i concentrar l'interès dels alumnes sobre una determinada matèria de forma intensa (procés d'immersió), i sense que això produeixi cansament o desordre.
- Facilita la creació i estructuració de les assignatures formant blocs complets i memoritzables.
- Equilibra i ordena l'adquisició de coneixements i habilitats, sense distraccions, ni dispersió, ni saturació de matèries i estímuls diferents que esgoten de forma important els alumnes.

En els següents blocs lectius, després del temps d'esbarjo, es presenten les classes amb ritme setmanal: Llengua estrangera, Música, Tecnologia i Horticultura, Educació Física, Eurítmia, etc.

A la franja horària de la tarda es presenten les matèries artístiques. Els joves tenen autèntiques experiències de llibertat a través de l'art. Fent amb les mans, transformant la matèria (la fusta, la forja, el cuir...) i posant a prova les pròpies forces de la voluntat es confronten i se superen a si mateixos.

És amb aquest anhel que tenen cabuda les matèries artístiques a l'escola. No tant perquè esdevinguin artistes sinó perquè visquin la vida amb llibertat i creativitat.

A 1r d'ESO treballen materials artístics com l'aquarel·la, la llana, el feltre, la fusta, la cistelleria, etc. L'objectiu és que es construeixin algun estri útil per a la seva vida quotidiana: un bol, una cullera, un coixí, un estoig, etc.

A 2n d'ESO és cabdal el teatre, primer confeccionant els propis vestits i després fent els assajos de l'obra que representaran cap a la primavera. Les arts escèniques brinden la possibilitat de posar en pràctica habilitats expressives i comunicatives i permet abordar continguts com el reconeixement i la sensibilització corporal, la creació i l'expressivitat, la projecció vocal, la improvisació, els elements de posada en escena, el ritme, la creació de rols, els principis bàsics del personatge teatral i els elements tècnics. Tot amb la finalitat que els alumnes vivencin la transformació a través de la interpretació d'un personatge, en un moment evolutiu tan important com l'adolescència.

A 3r d'ESO els períodes artístics presenten matèries com el dibuix tècnic, dibuix amb carbonet, coure, modelat, etc.

A 4t d'ESO els alumnes treballaran la forja, els vitralls, la pedra de calc, el dibuix artístic, etc.

5. TREBALL I APRENTATGE EN XARXA

Entenem la xarxa educativa com un conjunt de nodes, d'agents educatius, que interactuen en una acció comunitària que pretén:

- Enfortir els vincles entre les famílies i el centre educatiu.
- Enfortir la relació entre els centres educatius i l'entorn.

En aquest sentit, duem a terme actuacions per potenciar el treball i l'aprenentatge en xarxa i l'enfortiment d'aquests vincles.

Els alumnes de 3r i 4t d'ESO duen a terme un servei comunitari en grup petit i dins d'horari lectiu (amb una càrrega lectiva de com a mínim 20 hores) que els permet treballar i aprendre en l'entorn i posar en pràctica les seves habilitats socials, interpersonals i extrapersonals. Amb tot allò que pensen, saben i fan, els joves surten al món i és en moments com aquests que l'aprenentatge esdevé quelcom real, vivencial i significatiu.

D'altra banda, incloem al llarg del curs moltes de les propostes del pla de dinamització educativa de Sant Cugat.

Pel que fa a enfortir el vincle i la col·laboració de les famílies, es realitzen reunions pedagògiques trimestrals, on aquestes tenen la possibilitat de viure i entendre el moment evolutiu pel qual passen els seus fills i, alhora, poden participar, dialogar i fer propostes a l'equip de mestres i a la resta de pares. També realitzem festes de finals de trimestre, en les quals la participació de les famílies és cabdal perquè la festa sigui un èxit i una bona diada per a tots. I, finalment, les famílies poden participar en qualsevol de les comissions de treball establertes en l'organigrama del centre. Aquestes actuacions promouen i faciliten la implicació de les famílies en els processos educatius dels seus fills.

Per enfortir la relació amb agents externs de l'escola que estan interessats a participar-hi, s'ofereixen tallers oberts a tota la comunitat, com ara tallers d'aquarel·la, eurítmia, conferències i activitats per donar a conèixer la Pedagogia Waldorf.

6. PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Atenent la realitat sociolingüística del nostre alumnat (un seixanta per cent del qual té el català com a llengua vehicular a casa i la resta té el castellà, l'italià, l'anglès o l'alemany) l'escola aposta per tenir la llengua catalana com a llengua de comunicació interna del centre i amb la qual s'imparteixen, com a mínim, la meitat de les matèries.

Segons el nostre pla d'acollida quan tenim un alumne nouvingut, establim parelles lingüístiques entre alumnes del grup classe per tal de garantir que l'alumne practiqui la llengua amb confiança i de manera progressiva.

El progrés en la competència comunicativa oral de l'alumne/a s'ha d'aconseguir a partir de la interacció amb el mestre o mestra i amb els companys. La producció lingüística dels alumnes ha d'estar relacionada amb el model lingüístic docent, i per tant, és bàsic la qualitat del seu model lingüístic (una bona pronúncia, l'ús d'una llengua col·loquial correcta i una actitud positiva davant les situacions comunicatives). L'afavoriment de l'ús correcte de la llengua parlada s'ha de tenir en compte no només a la classe de llengua sinó en totes les activitats escolars i en totes les interaccions personals.

La competència escrita s'ha de potenciar en totes les seves dimensions receptives (lectura) i productives (escriptura) de comunicació i creació i cal relacionar-la amb les interaccions orals que afavoriran un aprenentatge cada cop més conscient i eficaç. Caldrà per part dels mestres motivar als alumnes que llegeixin i escriguin perquè descobreixin en la llengua escrita una eina per entendre's a si mateixos i a les altres persones, els fenòmens del món i la ciència i també que és una font de descoberta i plaer personal.

7. VIATGE DE FINAL DE CURS

A la nostra escola, tots els anys tenim programat un viatge de final de curs per a tots els cursos durant la mateixa setmana. Tots els mestres marxem amb tots els alumnes a destins diferents. El viatge els ofereix la possibilitat de cohesionar el grup, de tenir una experiència allunyada del nucli familiar però propera als mestres, amb els quals els alumnes han fet un vincle al llarg del curs. Però, sobretot, els ofereix la possibilitat de posar en pràctica la seva autonomia, les seves habilitats socials i la seva intel·ligència i educació emocional.

Tanmateix, el viatge té un caràcter i uns objectius diferents per a cada curs, tot adequant-se a l'edat i la necessitat dels alumnes.

Els alumnes de 1r solen marxar una setmana a fer el Camí de Ronda o el Camí de Sant Jaume. Relacionen la sortida amb el que han estudiat a la matèria d'història i de geografia i practiquen el dibuix en blanc i negre.

Els alumnes de 2n fan un viatge lúdic, a la muntanya o en un entorn natural. L'objectiu és fer cohesió de grup i passar-ho bé amb el grup classe en una edat que fa de pont entre el final de la infantesa i l'inici de la pubertat.

Els alumnes de 3r marxen a fer un viatge on puguin treballar la terra, de manera que experimentin que poden obtenir de la terra allò que necessiten per viure (treball de l'hort, munyir vaques, etc.). I experimenten alhora que la terra també necessita ésser cuidada per l'home.

Els alumnes de 4t fan un viatge de final de curs de comiat d'etapa perquè és el darrer curs que passen junts.

8. OBJECTIUS GENERALS

Al llarg de l'exposició dels principis educatius s'han pogut entreveure els objectius generals de l'escola Tretzevents i que són inherents als plantejaments metodològics de la Pedagogia Waldorf. Es poden concretar en els següents:

- Despertar les capacitats individuals de cada alumne amb una metodologia adequada al seu desenvolupament evolutiu i maduratiu.
- Promoure la formació permanent del professorat del centre.
- Promoure la formació permanent de les famílies de l'escola tant en el seu desenvolupament personal individual com en el coneixement de la metodologia Waldorf.
- Fomentar la participació activa en els òrgans de govern i la mútua col·laboració dels dos sectors de persones adultes de la comunitat escolar: professors i pares. Tot això en benefici de l'educació dels alumnes i fills.
- Contribuir a desenvolupar l'escola com a centre cultural obert, perquè irradiï l'ambient cultural lliure que es generi des de la creativitat dels alumnes, de les famílies i del professorat.
- Aportar a l'alumnat instruments d'aprenentatge i hàbits d'estudi i d'una vida saludable que els proporcionin una autoestima i enriquiment; i que els faci sensibles i actius per la cura de si mateixos i de la natura.
- Conrear en els alumnes l'admiració i agraïment per tot el que tenen i reben i l'interès pel món perquè generin forces per voler aprendre.
- Motivar l'alumnat amb treballs en equips de cooperació per despertar l'interès pels companys i pels éssers humans, evitant la competitivitat.
- Promoure que els alumnes desenvolupin els seus propis criteris autònoms i ben fonamentats davant els fets de la vida.

- Impulsar l'acció tutorial mantinguda, tant individual com de grup d'alumnes, perquè el tutor pugui dur a terme una correcta orientació educativa i ser un bon referent per a l'adolescent.
- Treballar activament amb els alumnes en l'aprenentatge intel·lectual, en el cultiu de la sensibilitat artística i en el desenvolupament de forces de solidaritat perquè en el futur puguin oferir les seves capacitats amb responsabilitat social.

9. HORARI DE CLASSES, PERÍODES PRINCIPALS I ARTÍSTICS

Per tal de tenir una imatge més clara de la distribució horària i de matèries de la nostra escola, adjuntem els horaris de les classes de 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO (setè, vuitè, novè i desè, segons la nostra nomenclatura). Així com el calendari dels períodes principals i artístics, corresponents al curs 2017-2018.

CURS 17-18		SETÈ				
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	
8:30 - 10:15	PERÍODE PRINCIPAL					
10:15 - 10:45	ESBARJO					
10:45-11:45	Anglès	Dansa	Català	Horticultura	Tecnologia	
11:45-12:45	Matemàtiques	Català	Castellà	Música	Educació Física	
12:45-13:45	Quadern	Descans 12:40-12:50	Ètica	Descans 12:40-12:50	Castellà	
13:45-14:30 DINAR		13:45-14:45 Anglès		13:45-14:45 Tutoria		
14:30-15:30	Franja artística		Franja artística			
15:30-16:30						

CURS 17-18		VUITÈ				
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	
8:30 - 10:15	PERÍODE PRINCIPAL					
10:15 - 10:45	ESBARJO					
10:45-11:45	Català	Català	Castellà	Música	Educació Física	
11:45-12:45	Horticultura	Anglès	Tecnologia	Educació Física	Castellà	
12:45-13:45	Tutoria	Descans 12:40-12:50	Ètica	Descans 12:40-12:50	Tecnologia	
13:45-14:30 DINAR		13:45-14:45 Matemàtiques		13:45-14:45 Anglès		
14:30-15:30	Franja artística		Franja artística			
15:30-16:30						

CURS 17-18		NOVÈ				
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	
8:30 - 10:15	PERÍODE PRINCIPAL					
10:15 - 10:45	ESBARJO					
10:45-11:45	Educació Física	Anglès	Castellà	Anglès	Tecnologia	
11:45-12:45	Anglès	Matemàtiques	Tutoria	Matemàtiques	Castellà	
		Descans 12:40-12:50		Descans 12:40-12:50		
12:45-13:45	Català	Català	Ètica	Música	Matemàtiques	
13:45-14:30 DINAR		13:45-14:45 Dansa		13:45-14:45 Educació Física		
14:30-15:30	Franja artística		Franja artística			
15:30-16:30						

CURS 17-18		DESE				
	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	
8:30 - 10:15	PERÍODE PRINCIPAL					
10:15 - 10:45	ESBARJO					
10:45-11:45	Matemàtiques	Geografia	Tecnologia	Educació Física	Castellà	
11:45-12:45	Educació Física	Dansa	Català	Castellà	Matemàtiques	
		Descans 12:40-12:50		Descans 12:40-12:50		
12:45-13:45	Anglès	Anglès	Ètica	Filosofia	Tutoria	
13:45-14:30 DINAR		13:45-14:45 Català		13:45-14:45 Música		
14:30-15:30	Franja artística		Franja artística			
15:30-16:30						

